

Zdrowie z natury

Frank-Daniel Schulten

Reishi

król grzybów leczniczych

Naturalny środek przeciwko wysokiemu ciśnieniu krwi,
nerwowości, wyczerpaniu, alergiom
i wielu innym dolegliwościom

vital
GWARANCJA ZDROWIA

Reishi

król grzybów leczniczych

Frank-Daniel Schulten

Reishi

król grzybów leczniczych

Naturalny środek przeciwko wysokiemu ciśnieniu krwi,
nerwowości, wyczerpaniu, alergiom
i wielu innym dolegliwościom

Vital
GWARANCJA ZDROWIA

REDAKCJA: Mariusz Warda
SKŁAD: Tomasz Piłasiewicz
PROJEKT OKŁADKI: Aleksandra Lipińska
TŁUMACZENIE: Kamila Petrikowska
Ilustracje: Peter Ehrhardt: s. 31, 35, 120
Zdjęcia: Ulla Mayer-Raichle: s. 66, 93; Schneelöwe: s. 115

Wydanie I
BIAŁYSTOK 2016
ISBN 978-83-65404-23-7

Tytuł oryginału: Reishi. König der Heilpilze: Das wirkungsvolle und intensiv erforschte Naturheilmittel bei Bluthochdruck, Nervosität, Erschöpfung, Allergien u.v.m.

Copyright © 1999 by Windpferd Verlagsgesellschaft mbH, Oberstdorf

© Copyright for the Polish edition by Wydawnictwo Vital, Białystok 2015
All rights reserved, including the right of reproduction in whole or in part in any form.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej publikacji nie może być powielana ani rozpowszechniana za pomocą urządzeń elektronicznych, mechanicznych, kopiujących, nagrywających i innych bez pisemnej zgody posiadaczy praw autorskich.

Ważna wskazówka: Przedstawione w tej książce informacje zostały starannie dobrane i przekazane z najlepszą wiedzą i pewnością. Autor i wydawnictwo nie ponoszą jednak żadnej odpowiedzialności za szkody jakiegokolwiek rodzaju, które wynikałyby bezpośrednio lub pośrednio z zastosowania zawartych w tej książce informacji. Zostały one podane dla zainteresowanych w celu kształcenia i w żadnym razie nie powinny zastępować porady i pomocy lekarskiej.

15-762 Białystok
ul. Antoniuk Fabr. 55/24
85 662 92 67 – redakcja
85 654 78 06 – sekretariat
85 653 13 03 – dział handlowy – hurt
85 654 78 35 – www.vitalni24.pl – detal
strona wydawnictwa: www.wydawnictwovital.pl
sklep firmowy: Białystok, ul. Antoniuk Fabr. 55/20

Więcej informacji znajdziesz na portalu www.odzywianie24.pl

PRINTED IN POLAND

Podziękowanie

*Moje szczególne podziękowanie należy się
uzdrowicielowi Dirkowi Weickerowi,
bez którego nigdy nie zebralbym ogromnego bagażu
doświadczeń będącego podstawą tej książki.*

*Grzyby w szczególny sposób biorą udział w stawaniu się
i przemijaniu. Są bliższe ziemi niż rośliny zielone, bardzo
podobnie jak wąż jest jej bliższy niż inne zwierzęta.
W obu przypadkach ciało jest oddzielone w minimalnym
stopniu; stopa dominuje. Dlatego większe jest również
bogactwo uzdrawiających i śmiertelnych sił
– a także tajemnic!*

ERNST JÜNGER, *Przybliżenia. Narkotyki i upojenie*

Spis treści

Reishi – tajemniczy grzyb

o zadziwiającym działaniu	9
Jak Tatsuo wyzdrowiał	9
Reishi jest doskonałym suplementem diety	14
Reishi w azjatyckiej medycynie naturalnej	19
Badania naukowe nad reishi	35
Wielkie ideały azjatyckiej medycyny naturalnej	42
Składniki reishi.....	45
Reishi wzmacnia układ immunologiczny	49
Zadziwiające wyniki badań nad reishi.....	51
Wspaniała kompozycja substancji o wysokim potencjale.....	63

Reishi jako środek

przeciw wielu dolegliwościom	67
Skuteczność w przypadku alergii	69
Choroby autoimmunologiczne.....	71
Reishi w terapii chorób nowotworowych	72
Reishi przy chorobach serca i układu krwionośnego oraz wysokim ciśnieniu.....	80

Mieszanki herbat z reishi	87
Inne formy podawania reishi	91
Dygresja: reishi w spagiryce	97
Kuracja odtruwająca wątrobę z reishi.....	104
Post z reishi	109
Reishi i shiitake	114
Reishi uśmierza objawy astmy i chronicznego zapalenia oskrzeli.....	116
Reishi przy przeziębieniach.....	119
Afrodyzjak cesarzy	120
Reishi a cukrzyca	121
Reumatyzm i choroby kości oraz stawów.....	123
Wrzody żołądka i dwunastnicy oraz inne choroby układu trawiennego.....	125
Mieszanki herbat z reishi w redukcji stresu i do medytacji	127
Grzyb leczniczy również dla zwierząt domowych	131
Badania trwają dalej	132
Załącznik	135
Literatura	135
O Autorze	140

Reishi – tajemniczy grzyb o zadziwiającym działaniu

Jak Tatsuo wyzdrowiał

Japończyk Tatsuo Kanaki z miasta Chiba cierpiał już od ponad dziesięciu lat na wrzody dwunastnicy, które dniem i nocą wywoływały dotkliwe dolegliwości. Jego stan pogorszył się w krótkim czasie tak bardzo, że budził się nocą z bólu.

Przyjaciele polecili mu, żeby spróbował leczenia starą azjatycką rośliną leczniczą, owianym legendą grzybem reishi. Wcześniej Kanaki wypróbował już inne liczne metody, które nie przyniosły jednak żadnego uśmierzania jego dolegliwości. Prawie nie był już w stanie czegokolwiek jeść, a stałe bóle wyjałowiły jego ciało i umysł.

Kanaki był bardzo sceptyczny, kiedy doradzono mu leczenie grzybem. Z akt jego choroby wynikało jednak, że znajduje się już w stanie krytycznym. Ponieważ wiedział, że reishi nie ma żadnych szkodliwych efektów ubocznych i że przypisuje mu się skuteczność również w przeciwdziałaniu innym dolegliwościom, Kanaki zdecydował się na przyjmowanie grzyba. Kanaki donosił: „Już po tygodniu moje bóle ustały i wrócił mi apetyt. Wyglądałem o wiele

zdrowiej. Pięć tygodni po rozpoczęciu przyjmowania reishi wydawało mi się niewiarygodne, że tak długo cierpiałem z powodu bólu!”.

W długim liście opowiedział później swoją historię choroby. Pisał: *Po mojej ostatniej gastrokopii lekarz powiedział, że od ostatniego roku badał mnie wiele razy i wie, że dopiero teraz wyleczyłem się z wrzodów. Jeśli jednak ktoś przeprowadzałby u mnie gastrokopię po raz pierwszy, nie byłby w stanie rozpoznać, że w ogóle miałem wrzody, ponieważ całkowicie wyzdrowiałem!**

Reishi ma niewiarygodne działanie

Czym jest ten tajemniczy grzyb, który mógł wywołać tak wielkie działanie lecznicze? Kanaki przyjmował jeden z najstarszych i bogatych w tradycję grzybów leczniczych Wschodu. Nie chodzi tu jednak w żadnym razie o środek, którego obszar zastosowań ogranicza się do wrzodów układu trawiennego. Od tysięcy lat jest stosowany dla wsparcia i w celach leczniczych przy zaskakująco różnorodnych dolegliwościach, co pokazuje poniższe zestawienie:

- afrodyzjak dla mężczyzn i kobiet,
- alergie,
- astma,
- bezsenność,
- chemioterapia i radioterapia – do łagodzenia skutków ubocznych,
- cukrzyca,

---

* Matsumoto 1977, s. 60 nn.

- dodatek do kosmetyków pielęgnacyjnych,
- dolegliwości naczyń wieńcowych,
- dolegliwości związane z menopauzą,
- dolegliwości związane z wiekiem,
- dusznica bolesna,
- nowotwory i inne guzy (do zapobiegania i rekonwalescencji),
- osłabienie stawów,
- rany i wrzody,
- rekonwalescencja,
- reumatyzm i inne choroby stawów,
- rozedma płuc,
- stany lękowe i depresja,
- trzustka (przy zapaleniach),
- trądzik,
- wrzody żołądka i dwunastnicy,
- wysokie ciśnienie krwi,
- zaburzenia rytmu serca,
- zakrzepica (zapobieganie),
- zapalenie oskrzeli (chroniczne),
- zapalenie stawów,
- zapalenie wątroby, otłuszczenie wątroby,
- zawał serca (do zapobiegania).

Reishi ma następujące właściwości:

- pobudzające,
- odtruwające,
- wzmacniające serce,

- wzmacniające układ immunologiczny,
- zwiększające wydajność,
- tonizujące.

Dopiero od krótkiego czasu reishi jest dostępny w większych ilościach

Wielka liczba zastosowań może na pierwszy rzut oka wydawać się całkowicie niewiarygodna, przesadzona i niesamowita. Jak jednak zobaczymy, opisane działania nie są gwarantowane tylko przez klasyczną medycynę chińską. Są też potwierdzone przez setki, jeśli nie tysiące, naukowych prac badawczych, które są prowadzone od lat 70. XX wieku. Reishi w badaniach o ściśle określonych warunkach okazał się skuteczny zarówno w profilaktyce, jak i w terapii większości wyżej wymienionych dolegliwości.

Reishi jest w Chinach środkiem numer 1 zapewniającym sprawnie działający układ immunologiczny

To, że środek leczniczy o tego rodzaju bogatym spektrum działania nie jest już od dawna u nas znany, można tłumaczyć faktem, że jeszcze kilka lat temu grzyb był dostępny tylko w niewielkich ilościach. Dopiero niedawno wynaleziono metodę, dzięki której można uprawiać reishi. Z tego powodu również w Japonii i w Chinach dopiero od kilku lat bada się szerzej spektrum jego działania.

Przy tym jednoznacznie dowiedziono, że składniki reishi oddziałują bezpośrednio na układ immunologiczny. Stabi-

lizują siły obronne organizmu i sprawiają, że zręczniejsi radzi on sobie ze szkodliwymi czynnikami. Zgodnie z najnowszymi odkryciami reishi jest być może w ogóle najskuteczniejszym naturalnym środkiem służącym wzmocnieniu układu immunologicznego.

Ten stan może już tłumaczyć wielość efektów, które są tradycyjnie przypisywane temu grzybowi leczniczemu, zaczynając od pozytywnego wpływu na gojenie się ran, a kończąc na jego zastosowaniu w leczeniu raka i do odtruwania. Układ immunologiczny stanowi centrum dowodzenia, z którego regulowana jest współpraca funkcji organizmu. Dzięki jego wzmocnieniu aktywowane są siły organizmu służące jego samouzdrawianiu i dochodzi do ogólnej stabilizacji procesów zachodzących w ciele. Jednak stymulacja układu immunologicznego jest tylko jednym z wielu elementów szerokiej palety leczniczych działań reishi.

Z tego powodu grzyb, jeśli przyjmuje się go codziennie, nadaje się doskonale jako środek zapobiegający powstawaniu wymienionych wyżej dolegliwości.

Badania naukowe nad reishi

Kształt i barwa grzyba

Reishi wygląda naprawdę osobliwie, tak, że wiele osób, które mają go przed oczami po raz pierwszy, spontanicznie wyraża zwątpienie, czy jest to grzyb, który rośnie w naturze. Szczególnie rzuca się w oczy błyszcząca powierzchnia, która wygląda tak, jakby została sztucznie pokryta lakierem. Gdy grzyb jest świeży, średnica jego kapelusza o skórzastej konsystencji wynosi od około pięciu do piętnastu centymetrów. Kiedy jest wysuszony, jego konstrukcja zmienia się i jest podobny raczej do korka albo miękkiego drewna.

W suchym stanie uwidacznia się kolejna osobliwość: grzyb nie marszczy się albo kurczy się jedynie nieznacznie i zachowuje swój pierwotny kształt. Ta rzucająca się w oczy trwałość i wytrzymałość sprawiła, że w Japonii zyskał przydomek „Mannentake”, co znaczy tyle, co „10 000-letni (= wieczny) grzyb”.

Zazwyczaj reishi ma nerkowaty kształt. Zależnie od tego, w jakich warunkach rośnie, ujawnia się jednak kolej-

Reishi występuje w wielu kształtach i odmianach.

na osobliwa cecha tego zdumiewającego grzyba: może on przybierać różne kształty! Jego być może najbardziej niezwykła i najrzadziej występująca w naturze forma przypomina poroże jelenia. Powstaje tylko wtedy, gdy reishi rośnie w szczególnie ciemnym miejscu. W Japonii nazywano ten szczególny egzemplarz „Rokkaushi”, to znaczy „rogaty grzyb”. Uchodzi on za szczególnie przydatny medycznie i osiąga horrendalne ceny.

Nareszcie udało się wyhodować reishi

W obliczu tego, że szansa na znalezienie takiego grzyba, obojętnie jakiej barwy i kształtu, jest niezwykle mała, do niedawna prawie nie było możliwości, by przebadać naukowo działanie reishi. Jeśli ktoś miał szczęście znaleźć jeden z tak poszukiwanych egzemplarzy, strzegł go jak skarbu i wykorzystywał zazwyczaj tylko wtedy, gdy członek jego rodziny był poważnie chory i zagrażała mu śmierć.

Ten stan zmienił się dopiero kilkadziesiąt lat temu. Po tym, jak stuletnie próby komercyjnej hodowli reishi kończyły się niepowodzeniem, Japończyk Shigeaki Mori odkrył metodę uprawy grzyba na dużą skalę. Mori uprawiał śliwy i dlatego często był proszony przez chorych ludzi, szczególnie przez osoby z nowotworami, o oddanie im reishi. Ponad piętnaście lat trwało jednak rozwinięcie przez niego pewnej metody skutecznej uprawy grzyba. W ten sposób położył podwaliny pod intensywne badania kliniczne legendarnego grzyba leczniczego, które szybko zostały podjęte w krajach azjatyckich i nie ustają do dziś. Obserwuje się bowiem

ciągle nowe, wiele obiecujące efekty, które można osiągnąć dzięki temu naturalnemu środkowi leczniczemu.

Jeśli ktoś jest nieco zaznajomiony z medycyną chińską, nie zdziwi go fakt, że również przy najściślejsz przestrzeganych warunkach klinicznych potwierdzono to, co już kilka tysięcy lat temu opisano w starych zielnikach. W przeciwieństwie do medycyny zachodniej azjatycka sztuka leczenia odwołuje się do nieprzerwanych tradycji, które są kultywowane od tysiącleci. W tak długim czasie jej metody zostały wypróbowane na milionach ludzi, próbie statystycznej, o której dzisiejsze koncerny farmaceutyczne mogą tylko pomarzyć.

Chińskie ziołolecznictwo nigdy nie upadło i nigdy nie popadło w zapomnienie jak na przykład metody uzdrawiania Babilonii, starożytnego Egiptu, Grecji, i Indii. Było przez tysiąclecia żywotnym i rozwijającym się ciągle składnikiem chińskiej cywilizacji. Ponieważ Chińczycy są zorientowani na praktykę, zawsze robili użytek z tego, co mieli akurat do dyspozycji. Świat roślin był zawsze jednym z ich największych bogactw i posługiwali się nim świadomie. Żaden inny naród świata nie posiada tak bogatego zasobu pisemnych źródeł o medycznym wykorzystaniu ziół, które są też niezwykle wartościowe dla odkrycia współczesnych leków.*

Jak reishi zaczął być dokładniej badany tak jak żeń-szeń

Środki takie jak reishi czy żeń-szeń, które stoją na tak wyeksponowanym miejscu, można obdarzyć zaufaniem. Uży-

---

* Leung 1995, s. 16.

wanie ziół w ramach tradycyjnej medycyny chińskiej można bowiem uznać za gruntownie przebadane. Ostatecznie są one stosowane przez jedną czwartą całej ludzkości! Inaczej niż u nas, gdzie niestety często dla sprawdzenia danych prowadzi się bardzo okrutne badania na zwierzętach, skuteczność klasycznych chińskich medykamentów, takich jak reishi, było przez dekady testowane bezpośrednio na ludziach.

We współczesnych badaniach nad reishi również często przeprowadza się dla sprawdzenia testy na zwierzętach. Także tu prawie zawsze potwierdza się to, co w tradycji było już od dawna wiadomo na temat leczniczego działania grzyba. Na kolejnych stronach unikam jednak w znacznym stopniu przywoływania jako dowodów eksperymentów przeprowadzonych na zwierzętach. Tego rodzaju próby oceniam bowiem bardzo krytycznie pod względem moralnym i metodologicznym. Jest wystarczająco dużo potwierdzonych naukowo wyników badań na chorych i zdrowych ludziach, które są odpowiednie jako jednoznaczny dowód skuteczności reishi. W tej książce przedstawione zostały tylko niektóre z najbardziej wyrazistych badań. Praca, która rzeczywiście miałaby uwzględnić wszystkie testy kliniczne przeprowadzone w tym obszarze na ludziach i zwierzętach, musiałaby być rozłożona na kilka grubych tomów, tak obszerna jest literatura na ten temat!

Fakt, który powinien jednak zostać wspomniany w związku z tym, jest taki, że w żadnym eksperymencie przeprowadzonym na zwierzętach nie wykazano toksycznego działania reishi. Nawet jeśli podawano zwierzętom ogromne

ilości grzyba przez bardzo długi czas, nie wywołało to żadnych dających się zaobserwować objawów zatrucia. Wręcz przeciwnie! Z tego powodu grzyb został uznany przez urzędy do spraw zdrowia w USA i Japonii za „nieszkodliwy”^{*}.

Już sam ten wynik może wzmocnić wiarę w dar obserwacji klasycznych ziół. Jak już zostało wspomniane, nigdy nie twierdzili inaczej, niż że „ziele bogów” można przyjmować w dowolnie wysokich dawkach, nie obawiając się żadnych skutków ubocznych. Zgodność między współczesnymi badaniami i informacjami pochodzącymi od tradycyjnych autorów sięga jednak o wiele dalej, co możesz zobaczyć na następnych stronach.

Reishi – cudowny środek?

Najpierw jednak jeszcze jedna uwaga. Z niezłą regularnością przez media przewijają się doniesienia o rzekomo „cudownych środkach” przeciw wszelkim możliwym chorobom i o substancjach, które miałyby być w stanie zniwelować następstwa procesu starzenia się.

Wielu tych mód dosięga jednak szybko ich przeznaczenie, jak wielu innych popularnych zdarzeń i osób: krótko znajdują się w świetle ramy, a potem na zawsze znikają pod płaszczykiem milczenia, gdy nadzieje, które z nimi wiązano, okażą się iluzoryczne. Głód sensacji w mediach sprawił, że określenia takie jak „cudowny środek” czy „źródło młodości” powinny wzbudzić czujność i takie obietnice należy traktować ze zdrowym sceptycyzmem, szczególnie

---

^{*} Por.: Matsumoto 1977, s. 49.

gdy znów świętuje się rzekome zwycięstwo nad starością czy rakiem.

Takie zjawiska nie są cechą specyficzną naszej epoki. Jak widzieliśmy, już cesarze w starożytnych Chinach i barokowi alchemicy poszukiwali panaceum, środka, który działałby skutecznie przeciw możliwie wielu chorobom i równocześnie przedłużałby życie. W tej książce *nie chcę* podsycać tego prastarego marzenia ludzkości. Wprawdzie jest ona poświęcona grzybowi leczniczemu, który zgodnie z wszelkimi badaniami ma ogromny potencjał. Jednak byłoby to pomyłką, gdyby chciano szukać w nim uśmierzania wszelkich dolegliwości albo przypuszczano by, że działa bezbłędnie na każdego człowieka. Tak niepoważne podejście wobec niego byłoby nieuzasadnione. Efekt byłby z pewnością odwrotny. Przez nadmierne oczekiwania spojrzenie przesuwają się na bezsporne i najlepiej udokumentowane sukcesy, które udało się osiągnąć dzięki temu grzybowi. Poza tym reishi nie jest żadnym modnym zjawiskiem, ale jednym z najstarszych środków leczniczych stosowanych przez ludzkość.

**Ważna wskazówka
na temat samodzielnego stosowania**

Przy wszystkich chorobach przed samodzielnym zażyciem leku należy zawsze poradzić się lekarza lub farmaceuty. W każdym razie bardziej opłaca się długotrwałe zrezygnowanie ze szkodliwych nawyków niż łudzenie się nadzieją,

że przyjmowanie rzekomo tak zdrowych substancji aktywnych złagodzi następstwa nierozsądnego stylu życia. Także klasyczna medycyna chińska opiera się na różnych filarach, a ziołolecznictwo stanowi tylko jedną część spośród wielu. Dlatego zastosowanie uzdrawiających substancji powinno być zawsze rozumiane tylko jako element układanki w stylu życia, który powinien być ogólnie nastawiony na równowagę i harmonię.

Reishi – klejnot z apteki natury

W ostatnich latach liczne rośliny lecznicze zostały odkryte na nowo. Olejek z drzewa herbacianego, czarnuszka czy miódla indyjska słusznie zyskały stałe miejsce w medycynie naturalnej. Ludowa skarbnica środków leczniczych kryje w sobie jednak jeszcze liczne skarby, które czekają dopiero na odkrycie. Reishi jest być może najcenniejszym z tych klejnotów i bezwarunkowo zasługuje, by stać się znany szerokiej publiczności.

Przy tym nie zawsze da się uniknąć tego, że od czasu do czasu będzie trzeba omówić suche naukowe szczegóły. Jeśli naprawdę chce się wziąć medycynę naturalną na poważnie, nie można odgrodzić się od współczesnych odkryć, aby nie narazić się na śmieszność.

*Już człowiek lodu Ötzi znał lecznicze grzyby.
Za swojego życia był zarażony włosogłówkami.
Prawdopodobnie stosował hubę brzożową, którą
znaleziono obok jego mumii, żeby zwalczyć te pasożyty.*

Wielkie ideały azjatyckiej medycyny naturalnej

Medycyna tradycyjna w Państwie Środka jest wiązana z wielkim etosem i bezwarunkową odpowiedzialnością wobec pacjenta. Medyk Lan Ong (1720–1782) w swojej książce „Pustelnia na wonnej górze” podsumował wschodnie zrozumienie roli lekarza w kilku zdaniach:

„Zawód lekarza jest w swojej istocie sztuką ratowania świata. Trudy należą do naszego życia i nie mamy żadnego prawa odmówić odwiedzin choremu ani zwlekać z leczeniem. Starożytni mówili: *Sztuka obchodzenia się z lekami jest jak sztuka dowodzenia żołnierzami na wojnie. Człowiek ma życie i śmierć swoich ludzi w swoich rękach...* Jak można byłoby lekkomyślnie odmówić wykonania swojej pracy? Jeśli człowiek chce zyskać na tym świecie dobre imię, musi zrobić coś użytecznego dla innych, aby nikt nie mógł mu zarzucić, że spędził swoje życie na daremnie!”*

Z tego powodu już wtedy kształcenie lekarza przebiegało na bardzo wysokim poziomie, o wiele wcześniej niż na przykład w Europie.

Profilaktyka od zawsze zajmuje centralne miejsce we wschodniej sztuce leczenia. Był czas, że zwyczajem było utrzymywanie lekarza rodzinnego i płacenie mu tak długo, jak długo pozostawało się zdrowym. Kiedy pojawiła się choroba, wypłaty były wstrzymywane do całkowitego wyzdrowienia. Panował też zwyczaj, że lekarz, gdy zmarł któryś z jego pacjentów, musiał powiesić lampion przed swoimi drzwiami.

* Schall, s. 91 nn.

Jednym z najważniejszych źródeł myśli o zapobieganiu jest chiński pogląd na ludzkie ciało. We wschodniej filozofii traktuje się je jako dar od przodków i dlatego podchodzi się do niego z wielkim szacunkiem. Wyraża się to między innymi przez to, że ma być zachowywane w możliwie nienaruszonym stanie. Z tego powodu chirurgia do ubiegłego stulecia pełniła w Chinach podrzędną rolę, ponieważ również rany i blizny, które powstają podczas operacji, były oceniane jako niedopuszczalne ranienie ciała. Sekcje zwłok były również bardzo potępiane, tak, że dopiero w roku 1860 przeprowadzano pierwszą autopsję przy chińskich widzach. Czasami właściwie rozsądny pogląd, że powinno się podchodzić do ciała z szacunkiem, prowadził do przesady. Szczególnie drastyczny przykład stanowi francuski lekarz, który przez długi czas przebywał w Państwie Środka:

„Kolega, również Francuz, miał pewnego dnia na swoim oddziale młodego kapitana, który został ciężko ranny w bitwie w wojnie domowej. Chłopak został postrzelony w brzuch. Miał głębokie rany podbrzusza z wielokrotną perforacją jelit. Ranny leżał w delirium i lekarz posłał po jego ojca, dowódcę arsenału.

Dowódca, kiedy otrzymał wiadomość od lekarza, podziękował za współczucie dla swojego syna, ale uważał, że operacja nie jest potrzebna, ponieważ chodzi tylko o niewielkie rany, które same się zagoją. Nie było żadnej możliwości, żeby wyjaśnić starym człowiekowi niebezpieczeństwo wiążące się z tym stanem, i tylko dzięki doświadczonej pielęgniarce, która знаła takie sytuacje, od razu rozpoczęły się przygotowania do operacji. Kazała zabrać na nią chorego. Lekarz mógł wykonać zabieg. Prawie przeciw wszelkim oczekiwaniom operacja

przebiegła szczęśliwie. Kiedy syn już zdrowiał, rodzina nie była w najmniejszym stopniu zadowolona, lekarz przecież, jak pokazywała szeroka blizna na brzuchu, dokonał o wiele większego zranienia niż te wyrządzone przez kule!

Dowódca odniósł się do lekarza i szpitala z najwyższą pogardą i zupełnie nie po chińsku niegrzecznie. Po jakimś czasie wysłał list, który nie był spóźnionym podziękowaniem, ale żądaniem odszkodowania”^{*}.

Na tym tle zrozumiałe jest, że w medycynie chińskiej o wiele intensywniej niż w zachodniej poszukuje się dróg do tego, by utrzymać ciało w zdrowiu tak długo, jak o tylko możliwe. W związku z tym w Państwie Środka już bardzo wcześnie istniała wypracowana dietetyka i znane były rośliny, po które sięgano, by zapobiegać chorobom i przedłużać życie. Żeń-szeń jest z pewnością najbardziej znaną z nich. Reishi uchodzi w Chinach za najskuteczniejszy pod tym względem środek. Zachodnie badania relatywnie późno skierowały się ku temu obszarowi i wprowadzono określenie „adaptogen” dla substancji, które posiadają ogólną właściwość zapobiegania chorobom.

Li Shizhen (1518–1593): za jego czasów tradycyjna medycyna chińska osiągnęła swój punkt szczytowy

^{*} Schall 1965, s. 44.

Vital
GWARANCJA ZDROWIA

Reishi, znany również jako ling zhi, to niepozorny grzyb o zaskakujących właściwościach. Dotychczas był on znany przede wszystkim pasjonatom azjatyckiej medycyny naturalnej i wykorzystywany w charakterze suplementu diety. Dzięki tej książce również Ty możesz po niego sięgnąć. Poznasz mieszanki herbat z Reishi oraz inne sposoby jego użycia.

Dowiesz się, jak wykorzystać reishi przy:

- leczeniu chorób autoimmunologicznych i nowotworów,
- wzmacnianiu odporności,
- eliminowaniu alergii, chorób autoimmunologicznych i nowotworów,
- chorobach serca i układu krwionośnego oraz nadciśnieniu,
- zwiększaniu potencji,
- schorzeniach układu oddechowego, w tym astmie,
- leczeniu cukrzycy, reumatyzmu, chorób kości oraz stawów,
- wrzodach żołądka i dwunastnicy oraz innych chorobach układu trawiennego,
- redukcji stresu i medytacji,
- kuracjach dla zwierząt domowych.

Poznaj prawdziwego króla uzdrawiania.

Patroni:

Cena: 29,20zł

ISBN: 978-83-65404-23-7

9 788365 404237

